



naše vezi

JUNIJ 2025

INTERNA IZDAJA, št. 103

ZDCIV SLOVENIJE, Dunajska 129, 1000 Ljubljana

Poštnina plačana pri pošti 1102



**ZVEZA DRUŠTEV
CIVILNIH
INVALIDOV VOJN
SLOVENIJE**



naše vezi



VSEBINA 103. ŠTEVILKE

aktualno

- 3 dan civilnih invalidov vojn
- 4 novinarska konferenca civ
- 5 srečanje vojnih invalidov
- 8 predavanja za civ
- 9 civ na slovesnosti v trstu
- 10 podpis listine o sodelovanju

iz naših društev

- 11 civ maribor: šport kultura in izlet
- 12 pomladne aktivnosti civ celje
- 13 civ gorenjske: dan za zdravje
- 14 utrinki iz društva civs ljubljana
- 15 aktivnosti civ primorske
- 16 dvi notranjske na koroškem
- 17 memorial roberta hvalca

dediščina

- 18 80 let konca druge svetovne vojne

poskrbimo zase

- 18 vaje za hrbtenico

šport

- 20 v spomin sandiju jeriču
- 20 zdcivs: pomladni meseci v duhu športa
- 22 tekmovanje vi v ribolovu
- 22 športne igre vi
- 23 prvenstvo zdvis v balinanju



Izdajanje glasila omogoča
Fundacija za financiranje
invalidskih in humanitarnih
organizacij Slovenije.

IZDAJATELJA: Zveza društev vojnih invalidov Slovenije in
Zveza društev civilnih invalidov vojn Slovenije
UREDNIŠTVO: Zveza društev civilnih invalidov vojn Slovenije,
Dunajska 129, 1000 Ljubljana, tel.: 01 56 53 802
GLAVNA UREDNICA: Aleksandra Kerin-Kovač
ČLANI UREDNIŠKEGA ODBORA: Vladimir Pegan,
Bojan Černjak, Janez Štrbenc, Andreja Rožič, Petra Kapš
PRELOM: Lupa
TISK: ITAGRAF d.o.o.

Drage bralke in dragi bralci!

Živimo v digitaliziranem svetu in zato smo se primorani vedno bolj digitalizirati tudi mi. Nekateri stvari se še dajo urediti tudi »analogno«, torej tako da se fizično odpravimo v vrsto pred kako okence (kjer pa se tudi moramo »spopasti« z »mašino«, ki pljuva listke s številkami vrstnega reda sprejema). Danes je na spletu naš zdravnik, vulkanizer, potovalna agencija, trgovina, šola ... Ne gre za to, da jim, ko jih potrebujemo, napišemo elektronsko pošto, ampak izpolnjevamo obrazce, s katerimi si izberemo termin za menjavo gum, kupimo vinjeto za avto, rezerviramo počitnice, naročamo hrano, kupujemo oblačila ... In to ne le na računalniku z velikim zaslonom, ampak kar na telefonu. Na telefonu nimamo samo dostopa do banke, ampak tudi bančne kartice ... Na svojo pametno napravo smo, če hočemo ali ne, privezani.

Vse te storitve so sicer pozitivne, saj nam olajšajo življenje in prihranijo ogromno časa. A za njihovo varno uporabo moramo imeti znanja. In varnost je ključna beseda digitaliziranega časa. Goljufov in kriminalcev, ki prežijo na ranljive, je vedno več. Kriminal se je v veliki meri že davno preselil na splet. Prav starejši so lahko na tem področju zelo ranljivi. Pri tem pa sploh ne gre le za neprevidne nakupe v lažnih trgovinah, ko namesto novega telefona v paketu dobimo opeko, ampak za izrabljanje zaupljivosti, ranljivo-sti in morda tudi naivnosti posameznikov.

Pred dnevi mi je zazvonil telefon z neznano številko. Ker moj poklic zahteva visoko stopnjo odzivanja, sem na klic odgovorila. Na drugi strani je bila ženska s prijaznim, veselim, toplim glasom, ki mi je zelo vedro in animirano začela razlagati, da kliče iz silno uglednega podjetja (za katerega nisem nikoli slišala), ki je vrhunsko in vodilno na področju kriptovalut, in nudi izjemne možnosti za vlaganje in plemenitenje premoženja. Jaz sem se njenim besedam samo zasmejala in ji naročila, naj me nikoli več ne kličejo in naj ta trenutek »izgubijo« mojo številko, potem pa sem pogovor prekinila. Niti malo ne dvomim, da je šlo za poskus goljufije, s katero želijo kriminalci od nas izvabiti ne le denar, ampak dostop do bančnega računa. To je tipičen primer poskusa kraje denarja, s katerim goljufi ciljajo na ranljivost in predvsem neznanje posameznikov. Poznamo primere, ko so se kriminalci »prijazno« pogovorili, nato pa še bolj prijazno preko telefona pomagali žrtvi vpisati osebne podatke, številko računa in dostop do njega preko povezav, ki so jih poslali. Namesto bajnega zaslužka so bili ljudje takoj ali naslednje jutro že ob več deset tisoč evrov.

Pametne naprave so koristne, a njihova vse večja in vedno bolj neizogibna uporaba terja tudi znanje o samozaščitnem ravnanju. Uporabnik mora biti dobro seznanjen s tveganji, imeti mora znanja o tem, kako ravnati. Najlažji način je takšen pogovor enostavno prekiniti, SMS pa izbrisati. Če je ponudba predobro, je verjetno nekaj narobe. Če vas kliče številka iz tujine, ki je ne poznate, ne odgovorite. In nikoli ne vpisujte ali delite svojih osebnih in bančnih podatkov z neznanimi osebami.

Sicer pa le uporabljajte pametne naprave. Fotografirajte in zbirajte spomine, bodite v stiku z domačimi in prijatelji, preberite novice, poslušajte glasbo in se nasmejite kakšnemu videu. Tudi banko in bančne kartice uporabljajte, a na način, ki je varen.

Že zdavnaj smo prešli stopnjo računalniške pismenosti. Danes moramo vedeti veliko več, kot pa zahteva osnovna uporaba računalnika. Živimo v svetu aplikacij, pri čemer moramo biti zelo previdni pri tistih, ki niso uradne, in tistih, ki so zastoj. Ne gre le za kriminal, posameznik je na spletu razstavljen v kup podatkov, ti pa so dragoceni tudi za različne trgovce, saj več, ko vedo o nas, bolj natančno nas lahko ciljajo z oglasi in mamljivimi ponudbami. Zato izkoristimo, kar nam splet nudi dobrega in zavračamo, brišemo in ignoriramo vse, kar je sumljivo. Če niste prepričani, vprašajte. Tudi na spletu.

Želim vam lepo poletje.

Aleksandra K. Kovač
Urednica Naših vezi

SLOVESNOST OB DNEVU CIV IN 55-LETNICI ZVEZE DRUŠTEV CIVILNIH INVALIDOV VOJN SLOVENIJE

»Nikoli več vojn« – zaveza miru, spomina in dostojanstva

Dan civilnih invalidov vojn Slovenije, ki ga vsako leto praznujemo 26. junija, smo letos s slovesnostjo počastili 18. junija 2025.

Letos je imel praznik še posebej svečano noto, saj smo ob tej priložnosti zaznamovali tudi 55. obletnico organiziranega delovanja Zveze društev civilnih invalidov vojn Slovenije (ZDCIVS), zveze, ki že več kot pol stoletja povezuje, podpira in zastopa glas tistih, ki so zaradi vojn utrpeli hude posledice kot civilisti.

Dogodek je potekal v spoštljivem, a prijetno sproščnem vzdušju. Povezovala ga je Darinka Čobec, ki je s toplino in preudarnostjo stkala preplet slovesnosti, umetnosti in spomina. Slovenska himna je zazvenela kot opomin in poklon vrednotam miru, domovine in človeškega dostojanstva.

Predsednik ZDCIVS Adolf Videnšek je v uvodnem nagovoru poudaril pomen obletnice in izrazil iskreno hvaležnost za vse, kar je zveza v teh desetletjih dosegla. ZDCIVS ni zgolj organizacija, temveč živ opomnik, da vojna nikoli ne prizadene le vojakov, ampak predvsem civiliste, rane vojn pa so pogosto nevidne, dolgotrajne in boleče, je dejal Videnšek. Zveza ostaja glas tistih, ki so prepogosto preslišani, in simbol vztrajnosti, solidarnosti in dostojanstva.

Osrednji govor je imel minister za obrambo Republike Slovenije Borut Sajovic, ki je poudaril pomen miru, voditeljstva in skupne odgovornosti za prihodnost. Njegove besede so bile prežete z moralno zavestjo in človeško toplino. »Mir ni nekaj, kar pride samo od sebe. Ni darilo, ki nam ga nekdo izroči. Mir je odločitev. In je odgovornost vseh nas,« je dejal. Poudaril je še, da mir ni odsotnost orožja, ampak stanje duha, ki ga moramo vsakodnevno negovati z dialogom, zaupanjem in zavračanjem nasilja. Dotaknil se je tudi pomena varnosti in sodelovanja v zavezništvu Nato, kjer ima Slovenija ključno mesto v obrambi skupnih vrednot. »Nato ni zavezništvo za vojno, temveč zavezništvo za odvrčanje vojne. Njegova moč temelji na enotnosti, ne na agresiji,« je dejal Sajovic. Poudaril je tudi neprecenljivo vlogo civilnih invalidov vojn kot pričevalcev časa, katerih zgodbe so dragoceni del zgodovinskega in moralnega spomina.

Izjemno glasbeno vzdušje je ustvaril trio Vivere, slovenski vokalni trio, ki ga sestavljajo akademsko izobraženi pevci: baritonist Matjaž Robavs in tenorista Aljaž Farasin in Rok Ferenčak. Značilna triglasna harmonija in čustvena globina njihove interpretacije sta ganili zbrane. V njihovem nastopu so zazvenele skrbno izbrane skladbe: Orglice, čustvena Granada, operna arija *Splavaj misel* iz Nabucca, legendarna Dan ljubezni in sklepna pesem Vivere, simbolna melodija življenja, vztrajnosti in upanja. Vsaka pesem je nosila sporočilo: življenje, ljubezen in sočutje so močnejši od sovraštva in nasilja.

ZDCIVS: 55 let zavezanosti spominu in prihodnosti

Zveza društev civilnih invalidov vojn Slovenije že 55 let opravlja izjemno in dragoceno vlogo v slovenskem prostoru. Skrbi za civilne žrtve vojn, ki so pogosto v ozadju, a je njihov prispevek k miru in družbi neizmeren. Vsak član zveze je pričevalec časa in vsaka zgodba je opomin, zakaj je mir tako dragocen.

ZDCIVS ni le krovna organizacija. Je vest naroda, ki nas znova in znova opominja: »Vojna ni rešitev. Mir je. In poklon civilnim invalidom vojn mora biti več kot slovesnost, biti mora zaveza.« Slogan zveze »Nikoli več vojn« ni le slogan. Je srčika poslanstva zveze. Je življenjsko vodilo, srčna resnica in zaveza vseh, ki so občutili vojno in se zavezali, da bodo delovali za pravičnejši, bolj človeški svet.

To zavezo danes nosimo vsi – kot dolžnost do preteklosti in kot odgovornost do prihodnosti.

Andreja Rožič



ZVEZA DRUŠTEV CIVILNIH INVALIDOV VOJN OPOZORILA NA NESMISELNOST VOJN

V Zvezi društev civilnih invalidov vojn Slovenije smo 17. maja, ob 55-letnici našega delovanja, v sodelovanju z Borutom Pogačnikom, tiskovnim predstavnikom invalidskih organizacij, pripravili novinarsko konferenco, na kateri smo opozorili na vsesplošno evforijo oboroževanja po svetu in na povsem nepotrebno ubijanje in uničevanje človeških življenj na številnih prizoriščih vojn.

V sporočilu za javnost smo poudarili, da »aktualne razmere v svetu kličejo po treznosti, ne po uničevanju nedolžnih«.

Predsednik zveze Adolf Videnšek, ki je v vojni zaradi eksplozije izgubil vid in roko, je na novinarski konferenci poudaril nesmiselnost nasilja, tako med posamezniki kot med državami. »Vsa nesoglasja bi lahko rešili s pogajanjem in razumevanjem, ne z orožjem,« je prepričan. Nasilje nikoli ne prinese pravega odgovora, ampak za sabo pušča rane, ki se jih ne da zaceliti.

Na dogodku sta sodelovala tudi podpredsednik zveze Leon Pilinger, ki je civilni invalid postal kot poklicni gasilec, specializiran kot pirotehnik, leta 1992 pri razminiranju in član upravnega odbora Franc Ožir. Pilinger je ob tej priložnosti posebej poudaril, da je nerazumljivo in krivično, da civilni invalidi vojn iz leta 1991 – čeprav so formalno zajeti v Zakonu o posebnih pravicah žrtev v vojni za Slovenijo 1991 – ne prejema-jo rent, ki sicer pripadajo drugim upravičencem po tem zakonu. Ob tem je poudaril potrebo po zakonskih spremembah in izenačitvi pravic za vse prizadete, predvsem ker je teh ljudi danes samo še sedem.

Kot smo že zapisali: nikoli ne bo mogoče povrniti tega, kar smo izgubili. Prav zato je naš klic k miru



ena najbolj iskrenih izpovedi. Izpovedi tistih, ki smo vojne in povojne dogodke doživeli in preživel.

Ob tem smo opozorili tudi na nevarnosti, ki še desetletja po koncu vojn ostajajo med nami. Vsako leto v Sloveniji še najdemo in uničimo okoli deset ton neeksploziviranih vojaških sredstev. Žal vsako leto zaradi teh ostankov še vedno kdo izgubi vid, okončine ali celo življenje.

Naša zveza ostaja predana miru, razumevanju in človekovemu dostojanstvu. Ob tej pomembni obletnici znova pozivamo k miroljubnemu reševanju sporov, k sočutju in razumu. Naj bo naš glas opomin in upanje za prihodnost brez vojn.

Andreja Rožič

Prelep očiak je naš Triglav,
Ki v soncu se blešči vsak dan,
Saj kdor enkrat na njem stoji,
To v življenju si večkrat še želi.
Če človek poln skritih je želja,
Če zdravje in srečo še ima,
Ki v življenju se mu lepo poda,
Da z vrh Triglava lep razgled ima.
Ko človek v življenju si marsikaj želi,
Dokler je mlad in poln moči.

Ker zdravje ima in poguma ne zgubi,
Se rad povrne na Triglavske poti.
Res strme Triglavske so poti,
Polne so tudi skritih pasti,
Zato človek predno se na to poda,
Dobre misli in skrbi v glavi naj ima,
Da srečno vrne se nazaj,
V svoj preljub domači kraj.

Ivanka Peršič

26. SREČANJE VOJNIH INVALIDOV

Vojni invalidi, njihovi svojci in prijatelji so se 24. maja na tradicionalnem srečanju, tokrat že 26., zbrali v Zasavju.

Gostitelj srečanja, Društvo vojnih invalidov Zasavje je poskrbel za prijetno in domače vzdušje v Športni dvorani Polaj v Trbovljah, ki so mu dolgo pravili črna dolina. A zasavski pisatelj Ludvik Mrzel je že pred desetletji zapisal: »Kdor je bil enkrat doma v Trbovljah, bo težko pod soncem našel drugo domovino, zakaj vse, kar je doživel lepega, dobrega in gorja v tej kraljici naših črnih dolin, pojde z njim do konca življenja.«

Navzoče je pozdravil predsednik gostiteljskega društva Zvone Tahirovič, ki se je gostom zahvalil za navzočnost, ki jo vojni invalidi dojemajo kot izraz spoštovanja in hvaležnosti. Posebej se je zahvalil predsednici državnega zbora Urški Klakočar Zupančič in dejal, da njena navzočnost ni le čast, ampak tudi jasno sporočilo, da država ne pozablja na tiste, ki so za njeno svobodo in varnost plačali visoko ceno. Povedal je, da zasavsko društvo ni le prostor spominov, ampak je tudi prostor medsebojne pomoči, razumevanja in vztrajanja. Zato srečanje ni le praznik preteklosti, ampak tudi priložnost za krepitev vezi, za pogled naprej in za nadaljnje skupno delo, je še dodal in vsem zaželel prijetno druženje, iskrene pogovore in lepe trenutke, ki bodo



še dolgo odzvanjati v srcih.

V imenu Občine Trbovlje je udeležence pozdravil župan Zoran Poznič. Izrazil je zadovoljstvo, da občina znova gosti srečanje vojnih invalidov in se zahvalil vojnim invalidom za vsa odrekovanja in žrtvovanje ter za njihov prispevek v slovenski zgodovini. Nagovor je sklenil z mislimi: »V imenu rdečih Trbovelj vam zagotavljam, da vse pretečene solze in kri niso bili zaman. V tem novem svetu, ko vse razpada in nihče več nikomur ne verjame, svetu polnem laži, vojne in genocida, moramo držati skupaj. In vi ste del tega, ste





steber, ki nas drži skupaj. Držimo se načela: Če smo narazen, smo pesek, če držimo skupaj, smo skala. Takšna skala moramo biti, tudi zahvaljujoč vam.»

Prijetno počutje je udeležencem zaželel tudi predsednik ZDVIS Janez Podržaj z željo, da si pomagamo med seboj pri premagovanju težav. Povedal je, da so »vojni invalidi prežeti z domoljubjem, verjamemo v slovenski narod in vemo, da se je zanj vredno boriti. Domovina je samo ena in nam mnogo pomeni, mnogo je bilo žrtev in trpljenja za vse to, kar imamo danes. Kot glasniki miru si moramo prizadevati, da našo domovino ohranimo neokrnjeno, v čim boljši kondiciji in v miru.« Posebej je poudaril, da vojni invalidi niso socialni podpiranci. So žrtve vojne in oškodovanci ter da »invalidnino razumemo kot odškodnino za izgubo zdravja in ne kot socialno pomoč. Mnogo naših članov je v težkem socialnem položaju, zato si skupaj z Zvezo društev civilnih invalidov vojn Slovenije prizadevamo za pravično usklajevanje invalidnin in tudi drugih prejemkov po zakonu o vojnih invalidih. Smo starejša populacija, naše zdravje hitro peša. Prizadevamo si za vzpostavitev dodatka po 65. letu starosti, ki bi vsaj delno blažil naše naraščajoče potrebe, ki so iz dneva v dan večje. To bi predstavljalo minimalen strošek za državo, nam pa bi znatno olajšalo gmotne težave. Pri naših pobudah in zahtevah smo veseli podpore Direktorata za vojne veterane in vojaško dediščino, ki je prepoznal našo stisko.« Nagoovor je sklenil z zahvalo invalidskim, domoljubnim in veteranskim organizacijam.

Slavnostna gostja in osrednja govornica je bila predsednica državnega zbora Urška Klakočar Zupančič, ki je povedala, da je počaščena in ponosna, da je lahko v družbi junakinj in junakov, ki so žive priče okrutnosti in žrtev, ki jih povzročajo vojne in

oboroženi konflikti. Povedala je, da so se na našem ozemlju skozi vso zgodovino srečevali interesi mnogih držav, ki so se pogosto sprevrgli v konflikte, človeška zgodovina pa nas uči, da je bil v ozadju velike večine vojn in oboroženih konfliktov pohlep. Pri tem je vedno veliko žrtev med vojaki in civilisti. Zato se ji zdi še posebej pomembno, da ob zaznamovanju 80. obletnice konca druge svetovne vojne, »največje globalne morije v človeški zgodovini in času najbolj gnusnih zločinov proti človeštvu«, govorimo o miru in sobivanju. Poudarila je, da smo na Bližnjem vzhodu spet priča genocidnim dejanjem, da se krepi moč samodržcev z ekstremnimi stališči, ki tudi s konflikti, pa naj bodo to politični ali vojni, iščejo koristi za tiste, ki jih podpirajo ali financirajo. »Kot da smo izgubili kompas in pozabili na človečnost, ki bi morala biti ena najbolj trdnih vrednot naše globalne skupnosti, katere zgodovina je prepojena s krvjo vojnih žrtev,« je dejala in poudarila, da bo vedno jasno in glasno zagovarjala mirovno politiko, ki pa mora pomeniti tudi enak odnos do vseh vojnih žarišč in predvsem agresorskih držav, čeprav vsi ne delijo tega mnenja. V času, ko je zaznati porast oboroževanja, je varnost ljudi mnogo več kot le oboroževalna tekma, je dejala. Varnost ljudi je tudi spodobno plačilo za opravljeno delo, je enakost pred zakonom, je skrb za ranljive skupine, varnost ljudi je pravica, da jasno in brez posledic povedo svoje mnenje tudi takrat, ko se z oblastjo ne strinjajo.

Posebej je Klakočar Zupančič izpostavila predlog zakona koalicijskih poslancev, ki bo omogočil izplačilo vsaj simbolične odškodnine žrtvam druge svetovne vojne. »Govorimo o simbolnem dejanju, s katerim želimo zaključiti še zadnje krivice in neporavnane obveznosti iz druge svetovne vojne. Upajmo, da

bomo na ta način simbolno zaključili drugo svetovno vojno pri nas in se potem ozrli samo še v prihodnost in zgodovino pustili zgodovinarjem,» je predsednica DZ-ja ponovila besede poslanca in zgodovinarja Martina Premka na predstavitvi zakona. Klakočar Zupančič je povedala, da pričakuje, da bo državni zbor še v tem mandatu ta zakon tudi sprejel. Navor je sklenila s pozivom k tvornemu sodelovanju pri zagovarjanju mirovne mednarodne politike in varnosti državljanek in državljanov v Sloveniji v najširšem smislu.

Na srečanju smo počastili tudi 80 let od ustanovitve Zveze vojaških vojnih invalidov Jugoslavije (30. september 1945), 80 let od konca druge svetovne vojne, 106 let od ustanovitve Združenja vojaških vojnih invalidov Kraljevine SHS (28. oktober 1919 v Slavonskem Brodu), 150 let od ustanovitve prvega društva, ki je skrbelo za vojne invalide na ozemlju Slovenije (Mariborsko veteransko in bolniško podporno društvo nadvojvode Friderika, 1875), 275. obletnico nastanka (1750) prvega zakona o vojnih invalidih v tedanji Avstriji in začetek pravne zaščite vojnih invalidov.

Z udeležbo so praznik vojnih invalidov počastili poslanci, predstavniki občin ter invalidskih, veteranskih in domoljubnih organizacij iz Slovenije in Italije. V čast nam je bila tudi navzočnost generalnega direktorja Direktorata za vojne veterane in vojaško dediščino Matjaža Ravbarja. Navzoči so bili deležni tudi pisnega pozdrava predsednika Združenja vojnih invalidov Italije Claudia Bettija, ki je opomnil na pomen sodelovanja pri spodbujanju politik, ki priznavajo in cenijo prispevek vojnih invalidov ter zagotavljajo podporo in dostojanstvo tistim, ki so se žrtvovali za domovino.

Tudi tokrat ni manjkal mimohod praporov zveze in društev vojnih invalidov, ki dajejo srečanju pridih svečanosti in nas opominjajo na vrednote miru, svobode in sloge brez vojne.

Udeležence je pozdravil tudi najstarejši navzoči vojaški vojni invalid Anton Orožim, ki je bil prvi in dolgoletni predsednik Društva vojnih invalidov Ljubljana in tudi predsednik iniciativnega odbora za ustanovitev zveze. Pripovedoval je, kako je bil med drugo svetovno vojno del ekipe, ki je skrbela za ranjence v skrivni zemljanki.

Program je obogatil zasavski Mešani pevski zbor Prosavus. Sestavlja ga okoli 30 pevcev in pevk iz Zagorja, Trbovelj in Hrastnika ter širše okolice. Zbor je prejel več priznanj na regijskih, državnih in mednarodnih tekmovanjih. Zbor Prosavus s svojim imenom nosi sporočilo, da prihaja iz Za-savja, da neguje njegovo kulturno dediščino in da z glasbo povezuje ljudi, tako kot reka povezuje kraje, kjer zbor nastopa. Zapel je Pesem rudarskih otrok in dve ljudski pesmi: Dekle je pralo srajčki dve in Kje so tiste stezice. Pesem rudarskih otrok govori o težkih razmerah in pomanjkanju sreče in veselja otrok, a kljub temu nosi sporočilo upanja in ljubezni do naše zemlje. Pesem je bila v izvedbi Pevskega zbora Slavček leta 1938 predvajana v prvem neposrednem prenosu takratnega Radia Ljubljana med Evropo in Ameriko. Po kulturnem programu je najprej nastopil gasilec Sašo, ki je poskrbel za sproščeno vzdušje.

Srečanje sta sklenila voditeljica srečanja Mojca Špi-talar in nekdanji poslanec in župan Občine Trbovlje Bogdan Barovič z zahvalo zasavskemu društvu za dolgoletno uspešno delovanje.

V nadaljevanju je Klobasekov Pepi udeležence s humornimi prigodami pripravil na druženje ob kosilu in jih povabil na ples, za kar je poskrbel Ansambel Bojana Kudra.

Ob prihodu je udeležence pričakala dobrodošlica, ocvrto Knapovsko sonce. Udeleženci so si lahko ogledali tudi razstavo ročnih del skupine Nagelj Društva vojnih invalidov Zasavje in promocijski material Turističnega društva Trbovlje in tudi unikatni nakit Kuolmi, narejen iz premoga.

Za sodelovanje pri izvedbi srečanja se zahvaljujemo FIHO, MORS, Občini Trbovlje, Zavodu za mladino, šport in turizem Trbovlje, ozvočevalcu Dorianu, Gostilnici mala malca in številnim prostovoljcem gostiteljskega društva.

Veseli nas, da je srečanje z leti postalo osrednji dogodek vojnih invalidov, društev vojnih invalidov in njihovih članov. Želimo si, da v vašem koledarju zadnja majska sobota ostaja rezervirana za srečanje. Nasvidenje na 27. srečanju.

Andreja Markovič

**Foto: Katja Kodba, Vladimir Pegan,
Urška Holešek Tahirovič**

PREDAVANJA V PROGRAMU USPOSABLJANJE ZA AKTIVNO ŽIVLJENJE

Skupaj za boljše zdravje in večjo kakovost življenja (in malo tudi za dober smeh). V okviru posebnega socialnega programa Usposabljanje za aktivno življenje so bila v obdobju od druge polovice marca do začetka junija izvedena številna predavanja na temo zdravja, dobrega počutja in – ne bomo ovinkarili – boljšega vsakdana.

Namen predavanj je bil udeležencem ponuditi uporabna znanja za vsakdanje življenje, jih spodbuditi k bolj zdravemu, aktivnemu in samozavestnemu življenjskemu slogu pa tudi k razmigavanju sivih celic in tistih v sklepkih.

25. marca je DCIV Ljubljana gostil predavanje na temo, ki zveni kot naslov medicinskega trilerja: *Kronično vnetje kot skupni imenovalec civilizacijskih bolezni*. A brez skrbi, ni šlo za grozljivko, ampak za strokovno, a razumljivo predstavitev dr. Barbare Hrovatin, ki je z znanjem in praktičnimi nasveti pokazala, kako se lahko s kroničnim vnetjem spopademo že z vilicami (beri: zdravo prehrano), gibanjem in dobrimi življenjskimi navadami.

Nato smo se 11. aprila v DCIV Primorske posvetili temi, ki pride prav vsakomur, še posebej pa tistim, ki jih pogosto najdemo na tleh sredi kuhinje ob izjavi: *»Nisem padel, preverjal sem trdnost ploščic.«* Na predavanju *Vaje za preprečevanje padcev* smo udeležencem predstavili preproste, a učinkovite gibalne vaje za izboljšanje ravnotežja in stabilnosti, brez potrebe po članstvu v telovadnici ali akrobatskih sposobnostih.

Za temo gibanja je šlo še 18. aprila v DCIV Do-



lenjske in 5. junija v DCIV Ljubljana, kjer je bilo izvedeno predavanje *Ohranimo hrbtenico gibljivo*. Udeleženci so dobili koristne informacije in se hkrati tudi aktivno razgibali. Nekateri so celo odkrili, da se hrbtenica še vedno lahko upogne v več kot dveh smereh. Smeh, gibanje in vaja so dokazali, da zdravje ni nujno resna zadeva. Včasih je dovolj dober zavoj trupa in kakšen »au« manj.

Predavateljica Katja Simić je na to temo pripravila tudi članek s prikazom vaj, ki si ga lahko preberete v tej številki Naših vezi. Priporočamo branje, še posebej če vaša zadnja vadba sega v čas, ko je bila še kaseta v formatu VHS.

21. maja pa je sledilo predavanje z naslovom *Kako naravno obvladati težave s spanjem*. Predavatelja Adriana Dolinar in Rajko Škarič sta udeležencem predstavila načine izboljšanja kakovosti spanca brez štetja ovc do jutra ali pomoči blazin s posebno vibracijo. Dihalne vaje, čaji, večerna rutina ... vse to lahko pripomore k temu, da noč ne bo več oder za razmišljanje o nakupu novega sesalca ali rekapitulacijo pogovora izpred treh let.

Udeleženci vseh predavanj so bili zelo zadovoljni, tako glede strokovnosti vsebin kot tudi zaradi prijetnega, spodbudnega in pogosto tudi zabavnega vzdušja. Kot pravijo sami: *»Naučil sem se, kako skrbeti zase, pa še dobro sem se imel!«* Vabljeni na jesenska predavanja!

Po poletnem oddihu se program nadaljuje v jesenskih mesecih. Teme bodo znova raznolike: od zdravja in gibanja do psihološke odpornosti in vsakdanjih izzivov. O točnih terminih in vsebinah vas bodo obvestila vaša matična društva CIV. Brez skrbi, ničesar ne boste zamudili.



Zakaj je tokratni članek napisan z nekaj humorja?
Ker verjamemo, da se znanje najbolje »prime«, ko je podano na prijazen, dostopen in tudi malce zabaven način. Zdravje in skrb za dobro počutje sta resni in pomembni temi, a to še ne pomeni, da se moramo ob njiju držati preveč resno. Nasmeh sprošča, odpi-

ra, povezuje in če smo se ob branju tega članka tudi malo nasmehnili, smo dosegli točno to, kar želimo s programom *Usposabljanje za aktivno življenje*: da nova znanja sprejmemo z veseljem, rastemo s podporo in živimo bolj polno – z zdravim telesom, bistro glavo in dobrim občutkom.

Andreja Rožič

SLOVENSKI PREDSTAVNIKI TUDI LETOS NA SPOMINSKI SLOVESNOSTI OB 81-LETNICI BOMBARDIRANJA TRSTA

Delegacija Zveze društev civilnih invalidov vojn Slovenije se je 10. junija 2025, na povabilo italijanskega združenja civilnih žrtev vojn (ANVCG), udeležila spominske slovesnosti ob 81. obletnici bombardiranja Trsta.



V delegaciji so bili predsednik zveze Adolf Videnšek in člana upravnega odbora zveze Mirjan Bubnič in Franc Ožir. Osrednja slovesnost je potekala na Šentjakobskem trgu.

Na ta dan, pred 81 leti, je bil Trst tarča silovitega bombnega napada. Letalske bombe so takrat zahtevale 463 življenj, več kot tisoč ljudi je bilo ranjenih, uničenih je bilo sto stanovanjskih objektov, še okoli 300 pa jih je bilo močno poškodovanih. Od leta 2004 na ta tragičen dogodek spominja spominska plošča na cerkvi pri Svetem Jakobu, kjer se vsako leto zbe-

rejo svojci žrtev, predstavniki civilnih združenj ter lokalne in državne oblasti.

Navzoče sta nagovorila tudi predsednik ANVCG Fabio Casì in predsednik italijanske organizacije Michele Vigne. V nagovorih sta izpostavila pomen osveščanja mladih generacij o nevarnosti vojn in nujnosti ohranjanja spomina na civilne žrtve, katerih telesne in duševne rane ostajajo trajen opomin.

Po uradnem delu slovesnosti sta predsednik slovenske zveze Adolf Videnshek in predsednik italijanske organizacije Michele Vigne opravila še neformalni pogovor o možnostih nadaljnjega sodelovanja in skupnih projektih na področju zaščite pravic civilnih žrtev vojn.

Andreja Rožič



Ivanka Peršič

USTANOVITEV KOORDINACIJE VETERANSKIH IN DOMOLJUBNIH ORGANIZACIJ, KI DELUJEJO NA OBMOČJU MESTA LJUBLJANA

Na pobudo Darka Repenška, predsednika Policijskega veteranskega društva Sever Ljubljana, smo se 3. aprila prvič sestali člani domoljubnih in veteranskih organizacij iz Ljubljane.

Kot je v vabilu na sestanek napisal Repenšek, je v letu, ko mineva 80 let od konca druge svetovne vojne, »pravšnji čas, da sicer že tradicionalno dobro sodelovanje veteranskih in domoljubnih organizacij, ki delujemo na območju Ljubljane, nadgradimo s svečanim podpisom Listine o medsebojnem sodelovanju. Ta naj predstavlja našo skupno zaobljubo tudi za v prihodnje.«

Že na prvem srečanju smo se enotno strinjali, da je formalna nadgraditev sicer že dobrega sodelovanja potrebna in primerna. Naš trud in zavezanost k sodelovanju je prepoznal tudi Zoran Janković, župan MOL, ki je prevzel častno pokroviteljstvo nad svečanim dogodkom, podpisom listine.

V Rdečem salonu Mestne hiše v Ljubljani so se 6. maja 2025, na slavnostnem podpisu listine zbrali Julijana Žibert (ZZB NOB Ljubljana), Edbert Truppe (DVI Ljubljana), Dušan Presetnik (OZ veteranov vojne za Slovenijo Ljubljana), Darko Repenšek (Policijsko veteransko društvo Sever Ljubljana), Igor Potočnik (ZV 90-91 mesta Ljubljana), Dušan Vodeb (Društvo General Maister Ljubljana), Ljubo Jasnič (Društvo TIGR Ljubljana) in Borut Zajc (Območno združenje slovenskih častnikov Ljubljana). S podpisi so potrdili zavezanost sporazumu, katerega glavni vsebinski poudarki so, da »organizacije, podpisnice te listine, izražamo skupno voljo in interes po medsebojnem sodelovanju. Družita in povezujeta nas domoljubje in zavest, da smo vsak ob svojem času in v razmerah, ki jih je narekovala ogroženost domovine, opravili svojo dolžnost do domovine, se bojevali in izbojevali samostojnost slovenskega naroda, ohranitev njegove kulture in slovenskega jezika. V obdobjih tako leta 1918 kot 1941 in 1991 so nam tujci hoteli porezati in izrupati narodove korenine. Vsi takratni upori so velika dejanja naše skupne zgodovine. Vse organizacije, podpisnice te listine, smo del civilne družbe, samostojne in enakopravne v medsebojnih odnosih,



povezujejo pa se v skladu z našim poslanstvom predvsem pri izvajanju skupnih nalog.«

Mesec dni kasneje, 4. junija, so se predsednica in predsedniki zgoraj naštetih organizacij znova sestali, tokrat na podpisu dogovora o ustanovitvi koordinacije veteranskih in domoljubnih organizacij ter načinu in koordinaciji sodelovanja. Kot je zapisano v dogovoru, so »vse organizacije del civilne družbe, samostojne in enakopravne v medsebojnih odnosih.«

Med nameni, ki so si jih zadale organizacije, podpisnice dogovora, velja izpostaviti zlasti:

- ohranjanje spomina na upornišvo slovenskega naroda in prenašanje na mlajše rodove z namenom medgeneracijskega sodelovanja,
- izvajanje domovinske vzgoje in utrjevanje domoljuba s prizadevanjem za vključitev teh vsebin v vzgojno-izobraževalne procese na vseh ravneh,
- obrambna vzgoja in sodelovanje s slovensko vojsko ter slovensko policijo,
- sodelovanje pri organizaciji ter vsebinskem usmerjanju spominskih slovesnosti in praznovanj,
- skupna prizadevanja pri urejanju zakonske zaščite članov organizacij in njihovih pravic,
- usklajeno odzivanje na napade podpisnic listine z namenom razvrednotenja ali žalitve njenega domovinskega poslanstva.

Helena Žagar

MDCIV MARIBOR: ŠPORT, KULTURA IN IZLET

Člani MDCIV Maribor smo bili v preteklih mesecih zelo aktivni. Tekmovali smo na športnih igrah CIVS, si v Narodnem domu ogledali več gledaliških predstav in se odpravili na poučno in sproščujočo ekskurzijo v Šaleško dolino.

Športno dejavni

Člani društva so tekmovali na Športnih igrah CIVS v streljanju z zračno puško, avtomatskem kegljanju, balinanju in vrtnem kegljanju.

V Rogozi pa je tudi društvo organiziralo meddruštveni turnir v vrtnem kegljanju. Na njem so se naši člani pomerili s člani MDCIV Celje in s člani DU Rogoza. 23. maja smo sodelovali na 15. športnih igrah invalidov Maribora. Na prizoriščih Športnega parka Tabor v Mariboru se je v osmih disciplinah pomerilo kar 300 tekmovalcev iz 19 invalidskih organizacij s sedežem v Mariboru. Ob podpori navijačev sta se tako kot v preteklosti obe ekipi našega društva v vrtnem kegljanju, moška in ženska, odlično odrezali.

Kultura

V prvem polletju letošnjega leta so si člani društva v okviru abonmaja Komedija v Narodnem domu ogledali predstave Prebrisane male laži, Obiski zvonijo vedno ob nepravem času, komedijo Pivo z Gojmirjem Lešnjakom Gojcem in Jašo Jamnikom, komedijo Pegule in se ob njih seveda prešerno nasmejali. V Unionski dvorani Maribor pa so člani uživali na koncertu Orkestra tonskih umetnikov iz Spodnje Avstrije, enega izmed vodilnih avstrijskih orkestrrov, na koncertu godalnega orkestra Sinfoniette iz Amsterdama, ob zaključku koncertne sezone pa še ob zvokih Simfoničnega orkestra RTV Slovenija. V edinstvenem ambientu Mestnega parka smo na jubilejni 10. operni noči prisluhnili najlepšim melodijam iz operne zakladnice. Na koncertu so pod taktirko Simona Krečiča nastopili Simfonični orkester SNG Maribor s solisti mariborske operne hiše.

Po Šaleški dolini

Na majsko razvedrilno, poučno in sproščujočo ekskurzijo smo se skupaj s člani MDCIV Celje odpravili v Šaleško dolino. Prvi postanek z malico smo imeli v restavraciji Kamp ob Velenjskem jezeru. Jezero je nastalo zaradi ugrezanja tal zaradi izkopavanja lignita v velenjskem premogovniku. Poleti jezero zaživi kot naravno kopališče in je priljubljena točka za rekreacijo in šport. Nato smo se odpravili v Šoštanj do Muzeja usnjarstva



na Slovenskem. Na vodenem ogledu po zbirki smo se seznanili z razvojem usnjarstva v Šoštanju od ustanovitve Vošnjakove usnjarne leta 1788 pa do ukinitve tovarne leta 1999. Spoznali smo tudi življenje usnjarjev in njihovih družin. Industrija usnja je bila v preteklosti pomembna panoga gospodarstva, v drugi polovici 20. stoletja pa je zašla v krizo, zaradi katere je večina obratov propadla.

V Topolšici smo se ustavili na kmečkem turizmu Pirnat, kjer smo se v prijetnem okolju družili ob dobri hrani in pijači. Okrepčani in dobro razpoloženi smo se ustavili še v Termah Topolšica. V zdraviliškem parku smo si ogledali Spominsko sobo »Topolšica, 9. maj 1945«. Kustos muzeja Velenje nam je obširno predstavil dogajanje v zadnjih dneh nemške okupacije na tem območju. Spominska soba v Topolšici je posvečena spominu na podpis ene od štirih delnih vdaj nemške vojske, s katero se je tudi za Slovence končala druga svetovna vojna.

Domov smo se vrnili zadovoljni, polni vtisov in obogateni z novimi spoznanji.

Slavica Jarc, Fotografije: MDCIV Maribor



POMLADNE AKTIVNOSTI MDCIV CELJE

V MDCIV Celje smo bili v spomladanskih mesecih aktivni predvsem na športnem področju, saj smo se udeležili športnih iger, ki so bile izvedene po programu Zveze civilnih invalidov vojn Slovenije.

V streljanju z zračno puško, ki ga je po programu zveze organiziral DCIV Dolenjske, se je odlično izkazal naš član Janez Wetz, ki je osvojil 1. mesto. Sodelovali smo tudi na tekmovanjih v balinanju dvojok, ki ga je po programu zveze organiziral DCIV Ljubljana, in v vrtnem kegljanju, ki ga je po programu zveze organiziral DCIV Gorenjske. Odzvali smo se tudi povabilu MDCIV Maribor in DU Rogoza na meddruštveno srečanje v vrtnem kegljanju v Rogozi. Do sredine junija še potekajo treningi v kegljanju na avtomatskem kegljišču, nato sledi polletni predah in nadaljevanje v sredini septembra.

Predsednik društva se je odzval povabilu na snemanje oddaje za invalide na Štajerskem valu, kjer je predstavil delovanje društva in priprave na priporočitev MDCIV Maribor k našemu društvu, ki ga načrtujemo za 1. januar 2026. Prav tako se je predsednik udeležil srečanja ob dnevu vojnih invalidov Slovenije, ki je bilo v Trbovljah.

Tako kot je stalnica že vrsto let, smo maja organizirali strokovno ekskurzijo v Šaleško dolino. Tudi tokrat smo na ekskurzijo povabili člane MDCIV Maribor, ki so se nam z veseljem pridružili. Najprej smo se sprehodili ob Velenjskem jezeru, nato pa si ogledali Muzej usnjarstva. Razstava Usnjarstvo v Šoštanju predstavlja kronološki oris 211-letne tradicije usnjarstva v Šoštanju, ki se je začela leta 1788 z ustanovitvijo Vošnjakove, takrat še obrtne delavnice, ki je prek vzpona v veleindustrijo sooblikovala Šoštanj vse do ukinitve Tovarne usnja Šoštanj leta 1999. Na muzejski razstavi je predstavljen pomen usnjarstva za Šoštanj, Šaleško dolino in širše. Priказani so razvoj meščanstva in delavstva ter vplivi vzporedne nacionalne diferenciacije od druge polovice 19. stoletja v 20. stoletje, prve in druge svetovne vojne, gospodarskih kriz in spremembe državnih struktur. Prostorske postavitev, ki vključujejo več kot 330 muzejskih predmetov, predstavljajo bivalno kulturo šoštanjskega delavstva (delavsko stanovanje) in meščanstva (direktorjeva pisarna),



njihovo oblačilno in prehransko kulturo ter utrinke kulturnega in družabnega življenja (Pihalna godba Zarja, Nogometni klub Usnjar, gasilstvo, planinsko društvo in Lujekova čevljarska delavnica). Na razstavi so poudarjene teme: oče v fabriko, mati v tavr, otroška igra, odnos lastnik tovarne - delavec, imeti in obdržati, prikaz življenja različnih slojev prebivalstva itn.

Po ogledu muzeja smo se odpeljali na turistično kmetijo Pirnat v Topolšici, kjer so nam postregli z domačimi dobrotami. Tako smo si nabrali moči za ogled Spominske sobe 9. maj 1945, kjer je muzejska predstavitev delne nemške vdaje 9. maja 1945 v Topolšici na ogled že več desetletij. 9. maja 1945 je v bližnji Topolšici pri Šoštanju nemški generalpolkovnik Alexander Löhr, poveljnik nemške armade E, položil orožje pred »vojsko banditov«, kot so Nemci ponižujoče imenovali partizane, in podpisal brezpogojno kapitulacijo svojih enot. Z vdajo še zadnjega okupatorja slovenskega ozemlja je za Slovence in druge jugoslovanske narode končno prišla težko pričakovana svoboda. Armadna skupina E, ki ji je poveljeval Löhr, je s številnimi boji, v katerih je izgubila približno sto petdeset tisoč mož, do začetka maja 1945 dosegla Zagreb in njegovo okolico. Generalpolkovnik Löhr je 6. maja 1945, ko je bil zlom Tretjega rajha zgolj še vprašanje ur, dobil še svojo zadnjo nalogo: s svojo skupino armad čim prej zapustiti nesporno jugoslovansko ozemlje in svoje enote predati

v angloameriško ujetništvo. Armadna skupina E, ki je štela približno dvesto petdeset tisoč mož, je na pot krenila že naslednji dan in 8. maja zvečer dosegla Celjsko kotlino. Na begu so se Löhrovi armadni skupini pridružile še številne kvizlinške enote, med katerimi je bilo približno štirideset tisoč ustašev in nekaj tisoč četnikov. Zaradi izredno zahtevnih geografskih razmer, ki so umikajoči vojski oteževale napredovanje proti Koroški, in zaradi pričakovanih partizanskih zapor je general Lühr že kmalu po namestitvi v Savinjski dolini začel iskati stik s partizanskimi enotami. V zame-no za nemško orožje si je želel zagotoviti neoviran prehod na Koroško. V Metlečah pri Šoštanju so se 9. maja začela pogajanja s predstavniki 4. operativne cone, general Lühr se je hkrati v Letušu pogajal tudi z Ivanom Dolničarjem - Janošikom, političnim komisarjem XIV. divizije. Pogajanja so bila zahtevna in naporna, njihov izid pa nepredvidljiv. Za partizansko stran je bilo najpomembnejše, da nemškemu generalu uspe prikriti dejstvo, da njegovi armadni skupini prehod zapira le nekaj sto partizanskih borcev. Sprva ošabni nemški general

se je naposled vdal in pozno ponoči 9. maja 1945 v štabu 4. operativne cone v Topolšici podpisal predajo svojih enot. Za štab 4. operativne cone sta dokument o brezpogojni nemški vdaji podpisala politični komisar Matevž Hace in načelnik štaba major Petar Brajović. Nemške enote so začele odlagati orožje, medtem ko je general Lühr s svojim štabom ostal v ujetništvu v Topolšici. Kljub temu da so nemške enote dosledno spoštovale ukaz o predaji, so bile razmere v Celjski kotlini in v Mislinjski ter Šaleški dolini še vedno skrajno napete in nepredvidljive in orožje tukaj še ni popolnoma potihnilo. Posameznim zaključnim bojem navkljub so se ljudje od blizu in daleč že začeli spontano zbirati na glavnem trgu v Šoštanju, da bi s pesmijo in cvetjem pozdravili partizanske borce in prihajajočo svobodo.

Pred nami je poletni čas - čas dopustov. Naj bo to čas za počitek in sprostitvev, ki nam bosta dala nov zagon in energijo za naprej. Odvrzite vse skrbi in maksimalno uživajte!

Sara Voršič

MAJSKI DAN SKRBI ZA ZDRAVJE NA OKROGLEM

Člani DCIV Gorenjske smo se v drugi polovici maja srečali v Domu oddiha Zveze slepih in slabovidnih na Okroglem pri Naklem, kjer smo izvedli preverjanje krvnega tlaka, holesterola, sladkorja in kisika v krvi, ki ga vsaj dvakrat letno organiziramo za naše člane.

Meritve izvajata prostovoljki Rdečega križa Francka in Marinka. Z meritvami preverimo stanje članov in jih včasih tudi opozorimo, da bi se bilo dobro posvetovati z zdravnikom, hkrati pa članici Rdečega križa s svojimi dolgoletnimi izkušnjami na področju zdravja z nami delita koristne nasvete za naše zdravje.

Po testiranju sta nas obiskala Rajko Škarič in Adriana Dolinar in za udeležence izvedla predavanje na temo: *Kako naravno obvladati težave s spanjem*. Dobili smo veliko koristnih nasvetov, aktivno sodelovanje v pogovoru pa je pokazalo, kako pomembna so druženja za naše člane, saj se je dogodek končal z izjemno lepimi vtisi in željo, da bi bilo predavanj in vsebin čim več.

Zadovoljstvo članov je plačilo za trud predavateljev,

zveze, ki izbira teme predavanj in vseh nas, ki se trudimo skrbeti za lepe in koristne trenutke, ki jih doživijo naši člani.

Vida Doles



UTRINKI IZ DRUŠTVA CIVS LJUBLJANA

Aktivna pomlad se je v Društvu CIVS Ljubljana začela z organizacijo tradicionalnega prijateljsko športnega srečanja balinarjev DCIV Primorke in DCIVS Ljubljane.

Dogodek ni bil tekmovalne narave, v ospredju je bilo druženje, krepitev zdravja in vezi ter izmenjava izkušenj in nasmehov. Balinarsko igrišče je postalo prostor prijetnega druženja, kjer je končni seštevek točk ostal v ozadju, pomembnejši pa so bili dobra volja in sodelovanje. Šport je torej čudovita priložnost za povezovanje in utrjevanje prijateljstev. Člani obeh društev so dan končali s prijetnim klepetom in se dogovorili, da tradicijo srečanj nadaljujejo tudi v prihodnje.

9. maja smo se udeležili slavnostne seje Mestnega sveta MOL, s katero so zaznamovali praznik Ljubljane. Na seji so podelili najvišja priznanja občine in naziva častna meščanka in častni meščan. Prejela sta ju Milena Zupančič in dr. Danilo Türk.

V nadaljevanju meseca maja nas je pot zanesla proti Rogaški Slatini. Podali smo se na prijeten enodnevni izlet, kjer smo uživali v pestrem in zanimivem programu. Prvi postanek je bil pri *Oglarstvu Škrabl*, ki se ukvarja z izdelavo in restavriranjem orgel in harmonijev. Ustanovitelj podjetja Anton Škrabl velja za enega najbolj znanih izdelovalcev orgel v svetovnem merilu. Njegova orglarska delavnica je danes ena največjih v Evropi. Pričakal nas je vodič, ki je že upokojen uglaševalec orgel v podjetju in nas popeljal po obratu. V delavnici smo si ogledali, kako iz skrbno izbranih materialov nastajajo veličastni glasbeni instrumenti, ki krasijo cerkve in koncertne dvorane po vsem svetu. Navdušeni smo bili nad natančnostjo dela, tradicijo in umetnostjo, ki stoji za vsakimi orglami. Orgle so veličastne in upravičeno jim pravimo »kraljica glasbil«, saj lahko iz njih izvabimo zvoke prav vseh glasbil. Z navdušenjem smo se poslovili in pot nadaljevali do stolpa Kristal, najvišjega stolpa v Sloveniji in hkrati najvišje stavbe v državi, ki ponuja osupljiv razgled na Rogaško Slatino in širšo okolico z višine 106 metrov. Edinstvena zunanja podoba in njegovo ime sta poklon steklarski tradiciji Rogaške Slatine. Nekateri smo na začetku pogledovali navzgor z nekaj strahu, a nihče ni ostal na tleh. Vsi smo uspešno premagali višino, sicer s panoramskim dvigalom, in uživali v razgledu, ki se

je razprostrl kot razglednica v živo. Na vrhu smo si vzeli čas in uživali v trenutku. Posedli smo, popili kavo in preprosto uživali v prijetnem vzdušju in družbi, dokler ni prišel čas za še zadnji ogled. Z avtobusom smo se zapeljali do Medical centra Rogaška, kjer stoji znamenita steklena pivnica. Tam nas je čakal vodič, ki nam je predstavil zdravilne učinke najbogatejše mineralne vode v Evropi, Donat Mg. Poskusili smo zdravilno vodo in se, še preden bi zaokrožili dan s kosilom, podali skozi čudovito urejen zdraviliški park na osvežujoč sladoled. Pot smo nadaljevali skozi Šentjur do Dobja, kjer smo bili dogovorjeni s predsednikom DCIV Celje Francijem, ki nas je pričakal pred Gostilno pri Olgi, saj smo bili le streljaj stran od njegovega doma. Ker smo bili že pošteno lačni, smo se skupaj posedli, se podružili, nasmejali in izmenjali vtise. Ko je šla naša prijetna ekskurzija že h koncu, nas je predsednik DCIV Celje povabil še k sebi domov. In to kar cel avtobus. Soglasno smo se strinjali, saj smo bili še toliko pri močeh, da takega prijetnega druženja nika-



kor ne bi izpustili. Sedli smo na avtobus in se zapeljali naravnost k Franciju na dvorišče. On že ve, zakaj ima prostorno dvorišče. Razkazal nam je svoje poslopje in nas lepo pogostil. Hvala, Franci. Dan smo zaključili prijetno utrujeni, a bogatejši za nova znanja, izkušnje in lepe spomine. Takšne ekskurzije nas povezujejo in nas opominjajo na bogato kulturno in naravno dediščino naše dežele.

V sodelovanju z Območnim združenjem Rdeči križ Grosuplje smo v sklopu programa ohranjanje zdravja našim članom omogočili brezplačne meritve krvnega tlaka, sladkorja in kisika v krvi. Z odzivom smo bili zelo zadovoljni, saj so številni izkoristili priložnost za hiter in koristen zdravstveni pregled.

V začetku junija smo v sodelovanju z Zvezo društev civilnih invalidov vojn Slovenije izvedli delavnico na temo »Ohranimo hrbtenico gibljivo«, ki jo je vodila Katja Simić. Dodobra smo se razgibali, se naučili nekaj preprostih, a učinkovitih vaj ter osvežili znanje o tem, kako pomembno je redno gibanje za ohranjanje zdravja in vitalnosti. Ob prijetni vadbi ni manjkalo dobre volje, druženje pa je poskrbelo, da smo dan zaključili nasmejani in polni energije.

Poleg skrbi za zdravje pozornost posvečamo tudi



kulturnemu udejstvovanju. Tako smo se udeležili predstave Iztoka Mlakarja, ki smo si jo ogledali v prijetnem okolju letnega gledališča Studenec. Ob umetniški besedi, humorju in značilni interpretaciji smo preživeli lep kulturni večer, ki je popestril našo dejavnost in nas še dodatno povezal.

Poleg vseh naštetih aktivnosti smo se družili tudi v skupinah za samopomoč, kjer smo izmenjavali izkušnje, se medsebojno podpirali in krepili občutek pripadnosti. Ker se bliža poletje, vam želimo obilo sončnih dni, veliko zdravja, smeha in prijetnih trenutkov v naravi ali v družbi najbližjih.

Petra Kapš

DCIV PRIMORSKE: PREDAVANJE, OBISK KMETIJE, IZLET V TRŽIČ

V sodelovanju z Zvezo DCIVS smo v Društvu civilnih invalidov Primorske aprila izvedli predavanje Preprečevanje padcev.

Poleg prikaza vaj za krepitev telesa je vedno dobrodošlo tudi opozorilo in opomin, da si lahko glede zdravja veliko pomagamo sami. Kadar smo fizično aktivni, se je treba zavedati, da lahko pride do padca, kar zahteva nekaj truda in razmisleka, a prinaša korist za zdravje.

Člani društva smo obiskali tudi kmetijo v brkinskih Tatrah. Vas ima 47 prebivalcev in stoji na povprečni nadmorski višini 741 metrov. Kmetijo, ki smo jo obiskali, vodijo mladi ljudje, ki so za preživetje izkoristili tržno nišo in izdelujejo domač kravji sir.

21. maja pa smo se Primorci odpravili na Gorenjsko. Obiskali smo delavnico v Sebenjah, kjer še izdelujejo čevlje, s čimer želijo ohraniti delo, po katerem je bil

Tržič poznan. Obiskali smo tudi Tržiški muzej, ki je res bogat in vreden ogleda. Muzej ohranja spomin na v preteklosti uspešno proizvodnjo obuval in blaga ter izkazuje čast nadpovprečno uspešnim športnikom z območja Tržiča v smučarskih športih.

DCIV Primorske



IZLET ČLANOV DVI NOTRANJSKE NA KOROŠKO

Tokrat smo se člani DVI Notranjske odpravili na Koroško, del Slovenije, ki nam je zaradi oddaljenosti od naših krajev, dokaj neznan.

Koroška regija leži na severu države. Njeno zemljepisno podobo ustvarjajo gozdnato hribovje in tri rečne doline. Ena od treh je Mežiška dolina, ki je bila naš cilj.

Zaradi dobrega sodelovanja z drugimi društvi vojnih invalidov smo imeli srečo, da se nam je na Prevaljah pridružil domačin, član DVI za Koroško Bojan Proje. Počakal nas je na avtobusni postaji in bil naš vodnik na poti skozi Mežiško dolino. Med vožnjo skozi Prevalje smo izvedeli, da je mesto nekoč zaznamovalo železarstvo, pred več kot letom pa katastrofalne poplave. Kljub sanaciji so posledice še vedno vidne in kažejo na nepredstavljivo moč narave, ki se je mora človek zavedati in jo spoštovati.

Pot smo nadaljevali do Mežice. Nekoč je bilo to mesto svinca in cinka, ki so ga kopali v rudniških rovih pod Peco. Danes lahko turisti opuščene rove prehodijo, prekolesarijo ali si jih ogledajo med vožnjo s kajaki.

Mi se tokrat nismo podali v podzemlje. Skupaj s predsednikom Koroškega društva Bojanom Černjakom, ki se nam je tudi pridružil, smo si mesto ogledali s sprehodom po učni poti, imenovani Čebelji sprehod po Mežici. Pot je opremljena z informativnimi tablami, ki prikazujejo zgodovino in pomen čebelarstva v mežiški dolini nekoč in danes. Poleg tega smo se na poti srečali z objekti, ki sodijo v kulturno in zgodovinsko dediščino tega kraja. Mednje vseka-



kor sodi lepa historična stavba, zgrajena leta 1926, v kateri danes domuje osnovna šola.

Po krajšem počitku in dišeči kavici, s katero nas je pogostilo Društvo vojnih invalidov za Koroško, smo se odpeljali nazaj na Prevalje. V prijetnem okolju tamkajšnje gostilne smo pojedli kosilo. Obema članoma domačega društva smo se zahvalili za gostoljubje in jim obljubili sodelovanje, če jih bo pot kdaj zanesla na naše konce.

Z vožnjo smo nadaljevali do Podklanca pri Dravogradu, kjer domuje turistična kmetija Klančnik, dom štirih generacij. Na dvorišču nas je sprejel gospodar Marko in nas popeljal v 160 let staro klet. Ob domačem kruhu, domači salami in jabolčniku nam je predstavil življenje in delo na kmetiji. Po ogledu spominske sobe smo se s turističnim vlakcem odpeljali skozi oboro gojene divjadi. Vmes smo si v biološki učilnici ogledali bogato zbirko nagačenih živali. Preden smo se poslovili od prijaznih članov družine Klančnik, smo izvedeli, da je bila gospodarica leta 2024 razglašena za kmetico leta. Ta vesela, delovna gospa si ta naziv vsekakor zasluži.

Ko smo se naposled odpravili proti domu, smo bili vsi malce utrujeni, a zadovoljni, saj smo se ta dan imeli lepo.



MEMORIAL ROBERTA HVALCA

Društvo vojnih invalidov Maribor skrbi za pestro športno udejstvovanje svojih članov, saj se zavedamo, da je šport tisto, kar ohranja človeka v psihofizični kondiciji in zdravju.

Športne aktivnosti se tako izvajajo v številnih sekcijah, od katerih je ena bolj aktivnih ribiška sekcija. Ohranjamo tudi tradicije in spomine na preteklost. Eden takšnih dogodkov je tudi Memorial Roberta Hvalca. 14. junija 2025 smo izvedli osmi Memorial Roberta Hvalca v ribolovu, z invalidskimi, veteranskimi in domoljubnimi društvi. Posvečamo ga padlemu policistu v vojni za Slovenijo, Robertu Hvalcu. Na ta način smo zaznamovali enega od mnogih dogodkov, ki so nas leta 1991 pripeljali v svobodno in demokratično državo Slovenijo. Pred tekmovanjem se zjutraj Robiju poklonimo pri spominski plošči na Ljubljanski ulici, mu prižgemo svečo in položimo cvetje.

Dogodek, ki se ga spominjamo z memorialom, se je zgodil 28. junija 1991 ob 3.10 v križišču Ljubljanske in Žitne ulice v Mariboru. V nas še vedno živi in je svetel spomin na tovariše, ki so dali največ, kar so lahko za domovino, svoje življenje. Tistega usodnega dne je Robi Hvalc skupaj z miličnikom Zdenkom Lilekom, opravljal patroljno službo in pregled barikad, ki so bile postavljene pred vojašnicami za preprečitev izhoda oklepnih vozil iz vojašnic. Ko sta s službenim vozilom prispela v bližino vojašnice Vojvode Mišiča na Ljubljanski ulici v Mariboru, je neznani strelec izza ograje vojašnice na povelje takrat poveljujočega polkovnika Miodraga Gušiča, iz mitraljeza velikega kalibra izstrelil več rafalov proti policijskemu vozilu in ga z zadnje strani popolnoma uničil. Streljali so v hrbet, na dan, ko je bilo razglašeno premirje, ki pa se ga niso držali. Policist Lilek je bil zadet z dvanajstimi krogli, zaradi česar je postal paraplegik, Robi Hvalc, star komaj 22 let pa je bil na mestu mrtev.



V času osamosvajanja smo imeli skupno vizijo samostojne prihodnosti. Zato smo bili pripravljeni dati tudi življenja. Danes si želimo ekonomske svobode in bivanja v prijaznem in ponosnem okolju. Spomin na dogodke iz preteklih let nas navdihuje in nam daje pogum, da lažje dosegamo zastavljene cilje. To lahko naredimo le skupaj in povezani. Zato bi bilo prav, da ne bi bilo nobenih delitev, polarizacij, ker nam te samo kradejo čas in energijo.

Zaradi preteklih dogodkov smo dolžni ohranjati spomin na žrtve vseh vojn, opozarjati nas same in naše zanamce na posledice vojn in se skupaj boriti, da se nikoli več ne ponovijo.

K počastitvi spomina vedno povabimo tudi sestro pokojnega Roberta, Suzano Furek, ki se vabilu vedno odzove. Na dogodku nas je pozdravil tudi generalni sekretar ZDVIS Vlado Pegan, svoje spomine na tragične dogodke in njihov pomen pa nam opisal in izpovedal Srečko Cehnar, predsednik Zveze veteranov vojne za Slovenijo.

Tekmovanja se je udeležilo deset društev, oziroma 30 ribičev. Tekmuje se v posamezni konkurenci in ekipno. Udeleženci prijavijo eno ekipo s tremi tekmovalci. Tekmovalci morajo biti člani društva ali organizacije, za katero tekmujejo.

Najboljše tri ekipe prejmejo pokale za osvojena mesta, najboljši trije posamezniki pa medalje. Prehodni pokal osvoji ekipa, katere tekmovalci dosežejo najboljši skupni izid. Prehodni pokal v trajno last prejme ekipa, ki ga osvoji trikrat zapored.

80. OBLETNICA KONCA DRUGE SVETOVNE VOJNE: SPOMIN, OPOMIN IN UPANJE

Po vsej Evropi so 9. maj zaznamovali kot dan zmage nad fašizmom in nacizmom, dan Evrope v spomin na konec druge svetovne vojne leta 1945 in začetek nastajanja Evropske unije pet let pozneje.

9. maja leta 1945 je začel veljati sporazum o brez-pogojni kapitulaciji Nemčije, ki so ga dva dni prej podpisali v Reimsu. S tem se je v Evropi uradno končala 2. svetovna vojna. 9. maja smo praznovali tudi dan Evrope, saj je bila na ta dan leta 1950 podpisana Schumanova deklaracija, ki velja za eno izmed prvih resnih pobud, ki so pripeljale do oblikovanja Evropske unije, kot jo poznamo danes.

Letos se torej spominjamo konca druge svetovne vojne, najobsežnejšega in najbolj uničujočega spopada v zgodovini človeštva. Vojna, ki je med letoma 1939 in 1945 zajela skoraj ves svet, je terjala življenja več kot 60 milijonov ljudi, pustila nešteto ran na telesih in dušah, preoblikovala meje držav ter zaznamovala svetovno politično in družbeno ureditev za desetletja naprej.

Ob tej okrogli obletnici se ne spominjamo le vojaških zmag, ampak predvsem trpljenja milijonov nedolžnih žrtev, ki so jih fašizem, nacizem in militarizem pahnili v pogubo. Holokavst ostaja eden najgrozljivejših opominov, do česa lahko pripeljejo sovraštvo, nestrpnost in dehumanizacija.

Slovenija ima svojo lastno zgodbo odpora in trpljenja. Med okupacijo je bila razkosana med več okupatorskih sil, a slovenski narod se je v veliki meri odločil za odpor z oboroženim bojem, kulturnim odporom in požrtvovalnim delom partizanskega gibanja. Ta odpor je okupatorjem preprečil uresničitev zastavljenega cilja, izbrisa slovenskega naroda.

Ob 80. obletnici je naš dolg, da ohranimo spomin na tiste čase. Ne kot obujanje starih sovraštev, ampak kot zavezo, da se kaj takega ne sme nikoli več ponoviti. Danes, ko Evropa in svet znova čutita pritiske vojn, naraščajočega populizma in politične polarizacije, je učenje iz zgodovine pomembnejše kot kadarkoli prej. Mladim moramo prenesti vrednote miru, dialoga in spoštovanja človekovih pravic. To lahko naredimo z dobrim zgledom.

Zato naj bo dan zmage nad nacizmom in fašizmom predvsem dan spoštovanja žrtev, praznik poguma in simbol trajnega prizadevanja za boljši svet. Spomin nas uči. Opomin nas zavezuje. Upanje nas vodi.

Andreja Markovič

naše vezi poskrbimo zase

OHRANIMO PROŽNO HRBTENICO

Hrbtenica je osrednji steber našega telesa in je vključena v praktično vsa naša gibanja. Absorbira sile, ki nastanejo med hojo, tekom, skakanjem in ostalimi gibanji.

Z leti hrbtenica izgublja prožnost, kar pa lahko vsaj upočasnimo, če ji namenimo nekaj pozornosti.

Zakaj, je to pomembno?

Od hrbtenice je odvisen naš obseg gibanja – prožna hrbtenica nam omogoča, da se lahko upogibamo, se obračamo, nagibamo, izvajamo torej širok spekter gibov. Brez teh vzorcev gibanja bi težko izvajali vsakodnevne aktivnosti, kot so obuvanje čevljev, pobiranje stvari s tal, obračanje med vožnjo in še marsikaj.

Hrbtenica podpira pravilno držo – prožna hrbtenica pomaga ohranjati naravne krivine hrbtenice. Prisilne drže obremenjujejo sklepe in mišice, kar lahko povzroča kronične bolečine in nelagodje v vratu ali

križu, pa tudi glavobole in bolečine drugod po telesu.

Vpliva na splošno dobro počutje in kakovost življenja – prožna hrbtenica je praviloma hrbtenica brez bolečin. Takrat se počutimo bolj energično, lažje spimo, kakovost našega življenja pa je boljša.

S hrbtenico so povezane tudi številne mišice, njihovo gibanje pa spodbuja pretok krvi in limfe po telesu, kar je ključno za dostavo hranil do tkiv. Prav z gibanjem največ naredimo tudi za ohranjanje prožnosti hrbtenice, saj dober pretok pomeni tudi dobro oskrbo medvretenčnih ploščic (diskov) s potrebnimi hranili za ohranjanje zdravja in hidracijo. Zato je ključno, da v svojo rutino vključimo tudi vaje za pro-

žnosti hrbtenice, in sicer vsaj 3 do 5 krat na teden. Pomembno je tudi, da pijemo dovolj tekočine.

Pri teh vajah je pomembno, da jih izvajamo počasi, nadzorovano in ne na silo. Dihanje naj bo globoko in sproščeno. Če začutimo bolečino, se ustavimo. Izvedemo dve do štiri ponovitve vsake vaje, ki jo zadržimo nekje med 15 do 30 sekund. V primeru kroničnih težav ali bolečin je priporočljivo, da se pred izvajanjem vaj posvetujete s fizioterapevtom, kineziologom ali zdravnikom.

MAČKA - KRAVA

Vajo lahko izvajamo na vseh štirih na tleh, lahko pa jo izvedemo tudi stoje ali sede. Ob izdihu potegnemo popek proti hrbtenici in hrbet kar se da zaokrožimo ter z glavo pogledamo proti popku (mačka), od izdihu pa obratno, trebuh kar se da napihnemo, stisnemo lopatice in dvignemo glavo ter trtico (krava).



SUKANJE HRBTENICE

Vajo lahko izvajamo leže ali ob steni. Naslonimo se na steno in roki odročimo, da telo tvori črko T. Dvignemo desno nogo in jo zasukamo v levo stran, pogled pa usmerimo v desno. Če smo stabilni, si lahko pomagamo z roko. Zadržimo nekaj dihov ter zamenjamo stran.



ROTACIJA TRUPA V SEDEČEM POLOŽAJU

Sedimo na stolu in desno nogo dvignemo ter položimo na levo. Zasukamo se v desno stran, iz z glavo poskusimo pogledati preko desnega ramena. Zamenjamo.

KOBRA

Vajo lahko izvajamo leže na trebuhu, lahko pa jo naredimo tudi ob mizi ali pultu. Ob vdihu nežno dvignemo glavo in prsni koš stran od podporne površine. Pomagamo si z rokami, a gib poskusimo izvesti iz hrbta, da krepimo hrbtne mišice. Roke naj služijo le kot opora.



PREDKLON

Vajo lahko izvajamo stoje, a bodimo pozorni, da se nam ne bi zavrtelo. Bolj varna je izvedba sede. Ob izdihu se nagnemo naprej in skušamo z rokami prijeti prste na nogah ali vsaj gležnje. Če ne gre, rahlo pokrčimo kolena.

OD VZHODA DO ZAHODA

Vajo lahko izvajamo leže, sede ali stoje ob steni. Naslonimo se na steno z desno ramo in roki iztegnemo predse. Nato pa z levo roko narišemo veliko mavrico nazaj, tako da se odpremo od stene stran in vrnemo nazaj naprej. Ponovimo nekajkrat na to stran in nato zamenjamo stran.



Vaje vključimo v svoj dan nekajkrat tedensko. Začnimo počasi in postopno povečujemo intenzivnost, kot čutimo, da ustreza našemu telesu. Z nekaj doslednosti bodo rezultati gotovo prišli.

Katja Simić

V SPOMIN: ALEKSANDER JERIČ - SANDI

Poslovil se je šahovski sodnik in predan prijatelj civilnih invalidov vojn Slovenije.

Z globoko žalostjo in spoštovanjem se poslavljamo od **Aleksandra Jeriča - Sandija**, dolgoletnega šahovskega sodnika na šahovskih tekmovanjih civilnih invalidov vojn Slovenije in predanega prijatelja civilnih invalidov vojn Slovenije.



Sandi ni bil le mojster šahovske igre s sodniškim znanjem, ampak tudi človek z velikim srcem. S svojo zanesljivostjo, toplino in predanostjo je bil

nepogrešljiv del naših šahovskih tekmovanj od leta 1978 pa vse do leta 2019.

Njegova navzočnost na šahovskih tekmovanjih za naše člane ni pomenila le pravilne igre, ampak tudi občutek pripadnosti in spoštovanja za vse, ki smo se tam zbrali.

Od njega se poslavljamo z velikim

spoštovanjem.

Zveza društev civilnih invalidov vojn Slovenije

ZDCIVS: POMLADNI MESECI V DUHU ŠPORTA

Po športnih igrah v streljanju z zračno puško, o čemer sem pisal v prejšnji številki Naših vezi, smo v Zvezi društev civilnih invalidov vojn Slovenije izpeljali še športne igre v kegljanju na avtomatskem kegljišču, balinanju dvojik in vrtnem kegljanju.

V začetku aprila je DCIV Primorske izvedel igre v **kegljanju na avtomatskem kegljišču** v Pivki. Iger so se udeležili člani društev Primorske, Ljubljane, Celja in Dolenjske. Tekmovanje je potekalo samo v posamični konkurenci, prvo mesto pa je osvojil **Jože Omahen** iz DCIVS Ljubljana. Drugo mesto je zasedel **Mirjan Bubnič** iz DCIV Primorska, tretji pa je bil **Marko Brežan** iz DCIVS Ljubljana. Igre so potekale v prijetnem vzdušju in druženju ob podelitvi priznanj in medalj ob kosilu.

V prvi polovici maja je DCIVS Ljubljana izvedel igre v **balinanju dvojik** na balinišču v Šiški. Udeležili so se jih tekmovalci iz štirih društev civilnih invalidov vojn: Ljubljane, Celja, Dolenjske in Primorske, skupaj kar dvajset članov.

Rezultati:

1. mesto: DCIV Primorske - ekipa ena: **Mirjan Bubnič** in **Stane Žiberna**,
2. mesto: DCIV Primorske - ekipa dve: **Marijan Kocjančič** in **Štefan Čuš**,
3. mesto: DCIV Ljubljana - ekipa ena: **Ivan Gindiciosi** in **Jože Omahen**.

Po tekmi, ki je trajala v pozno popoldne, smo se



okrepčali in podelili priznanja in medalje. Pohvalno pa je tudi, da se med našimi člani še najde kdo, ki se v določeni disciplini pomeri na novo. **Drago Prevalšek** se je prvič udeležil ŠI CIV v balinanju. Bravo!

Tretje športne igre pa so bile izvedene v disciplini **vrtnega kegljanja**. Izvedbo je prevzel DCIV Gorenjske. Tekmovalci so se zbrali v začetku junija v Domu oddiha slepih in slabovidnih na Okroglem pri Naklem. Na teh igrah je bila udeležba največja, saj se je pomerilo kar 36 tekmovalcev in kar nekaj spremljevalcev. Igre so potekale v posamični konkurenci, in sicer kategorija A – nevideči, kategorija B - ostali in ekipno mešano, po pravilniku ZDCIVS.

Rezultati tekmovanja:

Kategorija A

1. mesto: **Marjan Požek**, DCIV Gorenjske,
2. mesto: **Martin Ošlak**, DCIV Maribor
3. mesto: **Darinka Podlesnik**, DCIV Gorenjske.

Kategorija B

1. mesto: **Leo Peršak**, DCIV Maribor,
2. mesto: **Dragica Jovanovič**, DCIV Maribor,
3. mesto: **Leon Pilinger**, DCIV Maribor.



Ekipe

1. mesto: **MDCIV Maribor**,
2. mesto: **DCIV Dolenjske**,
3. mesto: **MDCIV Gorenjske**.

Priznanja, medalje in pokale smo podelili na samem kraju dogajanja, kjer smo se tudi okrepčali in se še kar nekaj časa družili, kar je tudi eden od namenov športnega programa.

Kot predsednik komisije za šport in šah se vsem udeležencem zahvaljujem za udeležbo. Hvala tudi vsem spremljevalcem, saj brez vas ne gre.

Rad bi se zahvalil še Zvezi DCIV Slovenije za organizacijo, društvom za izvedbo, sodnikom, pobiralcem kegljev, preprosto vsem, ki pomagata pri izvedbi. Hvala, v upanju na srečanje na naslednjih akcijah v jeseni.

Franč Ožir



PRVENSTVO ZDVIS V RIBOLOVU

Prvenstvo v ribolovu je že tradicionalno na štajerskem koncu. Tokrat je tekmovanje izvedlo Društvo vojnih invalidov Ptuj. Ribičke in ribiči iz sedmih društev so se nadejali dobrega ulova na ribniku v Rogoznici pri Ptuj.



Najboljši je bil **Mirko Lukman** iz DVI Gorenjske Kranj z 8,36 kg ulova, drugo mesto je dosegel **Janko Plahuta** iz DVI Celje s 4,86 kg, tretji pa je bil **Marjan Mauko** iz DVI Maribor s 4,8 kg.

Med drugimi člani so bili trije najboljši **Aljaž Fras** iz DVI Ptuj s kar 19,87 kg, **Stanko Jerenko** iz DVI Maribor s 6,76 kg in **Dušan Marčec** iz DVI Celje s 6,61 kg.

Andreja Markovič

ŠPORTNE IGRE ZDVIS

Športne igre ZDVIS, osrednji športno rekreativni dogodek vojnih invalidov, so bile letos 14. aprila, v Trbovljah. Društvo vojnih invalidov Zasavje je na različnih lokacijah v Trbovljah in Hrastniku gostilo športnike vojne invalide in druge člane društev vojnih invalidov.

Stičišče udeležencev je bil tudi tokrat Delavski dom Trbovlje, kjer je bilo tekmovanje v pikadu, zaključna podelitev pokalov in pogostitev s kosilom. Tudi tekmovanja v šahu, kegljanju in balinanju so bila v Trbovljah, medtem ko je bilo tekmovanje v streljanju na strelišču v Hrastniku.

Slavila je ekipa **Društva vojnih invalidov Maribor**, drugo mesto je doseglo **Društvo vojnih invalidov Dolenjske, Posavja in Bele krajine**, tretje mesto je pripadlo ekipi **Društva vojnih invalidov Ptuj**.

Vojna invalida **Čedomir Antić** iz Društva Slovenske Istre Koper in **Maksimilijan Močenik** iz Društva vojnih invalidov Celje sta prejela priznanje za največ udeležb na športno rekreativnih prireditvah ZDVIS v preteklem letu.

Vojni invalid **Edi Bruderman** iz Društva vojnih invalidov Ljubljana je prejel medaljo kot najstarejši udeleženec športnih iger. To priznanje ima poseben pomen, ne samo kot nagrada za sodelovanje, ampak tudi kot simbol vztrajnosti, poguma in predanosti. S svojim zgledom dokazuje, da leta niso ovira za aktivno življenje, in da šport lahko povezuje, motivira ter daje.

Andreja Markovič



Rezultati:

VOJNI INVALIDI

Balinanje – ekipno

DVI Zasavje

DVI Slovenska Istra Koper

DVI Ljubljana - Gorenjska

Kegljanje – ekipno

DVI Maribor

DVI Dolenjska

DVI Celje

Kegljanje – posamezno

Matej Koren, DVI Zasavje

Boris Beranič, DVI Maribor

Branko Krajnc, DVI Maribor

Pikado – ekipno

DVI Ptuj

DVI Dolenjske

DVI Notranjske

Pikado – posamezno

Mitja Krabonja, DVI Ptuj

Silvo Pilinger, DVI Ptuj

Dragan Sabljak, DVI Ljubljana - Gorenjska

Streljanje – ekipno

DVI Dolenjske

DVI Ptuj

DVI Celje

Streljanje – posamezno

Oton Pok, DVI za Koroško

Dušan Nahtigal, DVI Dolenjske

Žare Milič, DVI za Koroško

Streljanje – posamezno SH2

Alojz Sever, DVI Severne Primorske

Marko Saksida, DVI Severne Primorske

Edi Bruderman, DVI Ljubljana

Šah – ekipno

DVI Maribor

DVI Ljubljana - Gorenjska

DVI Slovenske Istre Koper



Šah – posamezno

Slavko Zakeršnik, DVI Maribor

Milan Končar, DVI Ljubljana - Gorenjska

Franc Kirbiš, DVI Ptuj

Rezultati:

DRUGI ČLANI

Kegljanje – posamezno

Stane Oblak, DVI za Koroško

Edo Truppe, DVI Ljubljana - Gorenjska

Jelka Hren, DVI Maribor

Pikado – posamezno

Zvone Podkrajšek, DVI Celje

Majda Korbar, DVI Zasavje

Zofija Šoster, DVI Maribor

Streljanje – posamezno

Darko Šajhar, DVI za Koroško

Avgust Kirič, DVI Severne Primorske

Mile Bera, DVI Maribor

PRVENSTVO ZDVIS V BALINANJU

Letošnje prvenstvo ZDVIS v balinanju je izvedlo Društvo vojnih invalidov Ljubljana. Na društvenem balinišču se je 17. maja pomerilo devet ekip vojnih invalidov iz devetih društev vojnih invalidov.

Najbolje so se odrezali domačini, ekipa **Društva vojnih invalidov Ljubljana**. Drugo mesto je zasedla ekipa vojnih invalidov **Društva vojnih invalidov Maribor**, tretji so bili balinarji iz **Društva vojnih invalidov Dolenjske**. Veseli smo dobre udeležbe, saj sta kar dve društvi imeli po dve ekipe.

Zmagovalna ekipa DVI Ljubljana, Živorad Bičanin, Matjaž Primožič, Ivan Grandiciosi in Slobodan Ristić, se je 7. junija udeležila državnega prvenstva Zveze za šport invalidov Slovenije – SPK v Postojni.

Andreja Markovič, Foto: Helena Žagar



NAGRADNA KRIŽANKA

AVTOR: MATJAŽ HLADNIK	PRASKA	NIŽJI DEL GORSKEGA SLEMENA	NAČIN VODENJA DRŽAVE	NAGON, STRAST	JULIO IGLESIAS	NAŠA DENARNA ENOTA, €	GESLO	VASJA OCVIRK	ANGLEŠKA FILMSKA IGRALKA WATSON	VRVICA	PREBI- VALEC ČEŠKE	IVERNA PLOŠČA	ČAROVNIK
PREDEL TRUPA OB REBRIH							MANJŠI ZVEZEK						
OMAKA, PRELITEK							DOZDEVA, PRED- POSTAVA WOLFGANG ... MOZART						
ŠPRANJA					RADKO POLIČ			VOLNA ANGORSKE KOZE					
					SIVA VRANA			KAČJI GLAS					
NOVINAR IN UREDNIK ŽERDIN				AVSTRIJ. TV PES REX OŠABEN ČLOVEK							RITA ORA		
											VELIKA MORSKA RIBA		
OTOČJE V POLINEZIJI V TIHEM OCEANU						VZDEVEK BALONAR- JA ŠORNA EVA LONGORIA			DERIVAT AMONIKA ZELO LEP MLADENIC, LEPOTEC				
KLAVDIJ ZORNIK			SKANDI- NAVSKA DRŽAVA AM. PEVEC DIAMOND							ŽIVALSKI DETEKTIV VENTURA UMBERTO SABA			
POMOČ: MANTA NEIL SAMOA USAIN	VINOTOK	NAMEN, NAKANA						GLAVNO MESTO AVSTRIJE AFRIŠKI VELETOK					
		SNEG NA PODLAGI											
ČLOVEK, PERSONA						HITROST, BRZINA MAJHNA USTA						ŠIROKO JAPONSKO OBLAČILO	PREBI- VALEC NASELJA TRATA
MESTO V NOTRA- NJOSTI DALMA- CIJE					JAMAJŠKI ATLET BOLT VANDOTOV JUNAK					URADNI SPIS PRIPRAVA ZA VLEKO, VITEL			
POŠTNI TELE- PRINTER						ZLITJE OLGA ČEHOVA					ITA RINA VELIKO BIVALIŠČE GRAŠČAKA		
OTON ŽUPANČIČ			OKROGLA IGRALNA PLOŠČICA GLAS, ZVOK					18. GRŠKA ČRKA HOKEJSKI PLOŠČEK, PUCK					
BISTVO, SRŽ				PARADIŽ. OMAKA, KEČAP JEREMY IRONS				ČEBELJI SAMEC BORUT VESELKO					
TEKMO- VALNI ČOLN ZA ENEGA VESLAČA						SADNO DREVO, KI RODI JABOLKA							
MANJŠA RANA						JUŽNO- AMERIŠKA DRŽAVA (GL.MESTO QUITO)							

Rešitev križanke pošljite na: **ZDCIV Slovenije, Dunajska 129, 1000 Ljubljana.**

Med prispelimi pravilnimi rešitvami bomo izžrebali tri nagrajence.

Nagrajenci iz prejšnje številke:

1. Mihael Česnik, Pivka

2. Alda Seljak, Spodnja Idrija

3. Nikolaj Plaznik, Jezersko